

Ing.Evžen Pichler,CSc.

Výzkumný ústav pro hnědé uhlí, a.s.

Soubor geologických a účelových map přírodních zdrojů

Zásluhou společných řešení se nápor výrobní sféry na životní prostředí na konci 80. let začal zeslabovat. Je již evidentní, že se podařilo zabránit expozivnímu nárůstu emisí škodlivin postihujících nejen atmosféru, povrchové a podzemní vody, ale též **horninové prostředí**. Poznání horninového prostředí úzce souvisí s jeho ochranou, kterou stavíme na roveň ochrany atmosféry, hydrosféry a biosféry.

Má-li být vliv těžební a stavební činnosti na litosféru minimální, musí se dostat na neutrální pozici ekologické únosnosti a trvale udržitelného rozvoje. Ovlivňování horninového prostředí lidskou činností je možné nestranně posuzovat na základě regionálních zdrojů životního prostředí. Zde se nám nabízí jedinečná příležitost ve využívání výsledků dlouhodobého systematického mapování Českého geologického ústavu. Nepřeberné množství dosud málo využívaných informací obsahují účelové mapy přírodních zdrojů v měřítku 1:50 000, příp. 1:25 000. Ve spojení s nejrůznějšími druhy účelových map, vytvořených v průběhu báňského podnikání na severu Čech, nám poskytnou nezbytné údaje pro racionální řešení obnovy krajiny, vyloučí vážná rozhodnutí o umisťování staveb v záplavovém území a omezí potřebu provádění hydrogeologických a inženýrsko-geologických průzkumů z neznalosti intrazonálních poměrů.

Je tedy velkou předností, že se Geologickou službou ČR dostala do popředí tvorba souboru ekologických map přírodních zdrojů. Pro jejich využití za účelem naznačených potřeb uvádíme následující stručný přehled publikovaných nebo dosud zpracovávaných map. Jde o soubor dvanácti na sebe navazujících map, sestávajících z mapy geologické, hydrogeologické, mapy nerostných surovin, geofyzikálních interpretací, půdní a půdně interpretační, inženýrskogeologické, mapy povrchových vod a geochemické reaktivity a několika dalších map geofaktorů životního prostředí. Dokončení **edice geologických map** v měřítku 1 : 50 000, systematicky prováděné pro celé území ČR, je předpokládáno ještě v tomto roce.

Mapy inženýrskogeologického rajonování jsou sestaveny především pro regionální aglomerace a městské regiony. Jedním z velmi důležitých podkladů pro rozhodování o celkovém využití a rozvoji krajiny s ohledem na oblasti snadného znečištění podzemních vod jsou **hydrogeologické mapy**. Edice **map ložisek nerostných surovin**, např. s údaji o provozovaných i opuštěných těžeben, pokryje v krátké době celé území ČR. **Mapy geochemické reaktivity hornin** poskytují základní informace o rozložení prvků a chemických složek v horninovém substrátu. Za nejreaktivnější jsou pokládány horniny obsahující karbonáty, účinné složky dlouhodobě brzdící účinky kyselého odpadu na vodu, půdu a vegetaci.

Půdně interpretační mapy poskytují údaje o reliéfu ovlivněném využití zemědělského a lesního půdního fondu, o potenciální odolnosti proti účinkům kyselých srážek a imisí, chráněných územích, chráněných pásmech vodních zdrojů, půdách trvale či periodicky zamokřených, zaplavovaných, plochách ohrožených vodní a větrnou erozí, půdách zasolených, vymezují i plochy lesů ochranných, zvláštního určení a ohrožených exhalacemi.

Základní půdní typy zemědělských i lesních ploch jsou uvedeny v nově koncipovaném souboru pedologických map - **půdních map**.

Využití nashromážděných údajů i pro další studie ulehčují mapy **geochemie povrchových vod**, které ukazují mimo jiné i stav acidifikace území, lokalizují oblasti vyžadující úpravu pH a identifikují i zdroje zatěžující prostředí anorganickými škodlivinami.

Výsledky základního gravimetrického, aeromagnetického, aeroradimetrického, gamaspektrometrického mapování jsou zhodnoceny v **mapách geofyzikálních indikací a interpretací**.

Nejzávažnější údaje o geofaktorech životního prostředí, mimo jiné i geodynamické vlivy, znečištění ovzduší, skládky TKO, liniové zdroje záření a celou řadu dalších jevů, které mají dopad na ekologickou rovnováhu krajiny, obsahují **mapy významných krajinných jevů**.

Signální mapy střetů zájmů mají za cíl co nejrychleji informovat uživatele o rozložení hlavních konfliktních oblastí.

Všechny typy a kategorie chráněných území ČR, které uchovávají významné prvky naší přírody, nalezneme v **mapách chráněných území**.

Pro zájemce o jednorázovou i pravidelnou expedici všech uvedených vytištěných map je přiložen přehled vydaných map se stavem k 06/1995. Objednávky je možné zasílat na adresu:

Český geologický ústav

J.Rudolský

Klárov 3

118 21 P R A H A 1

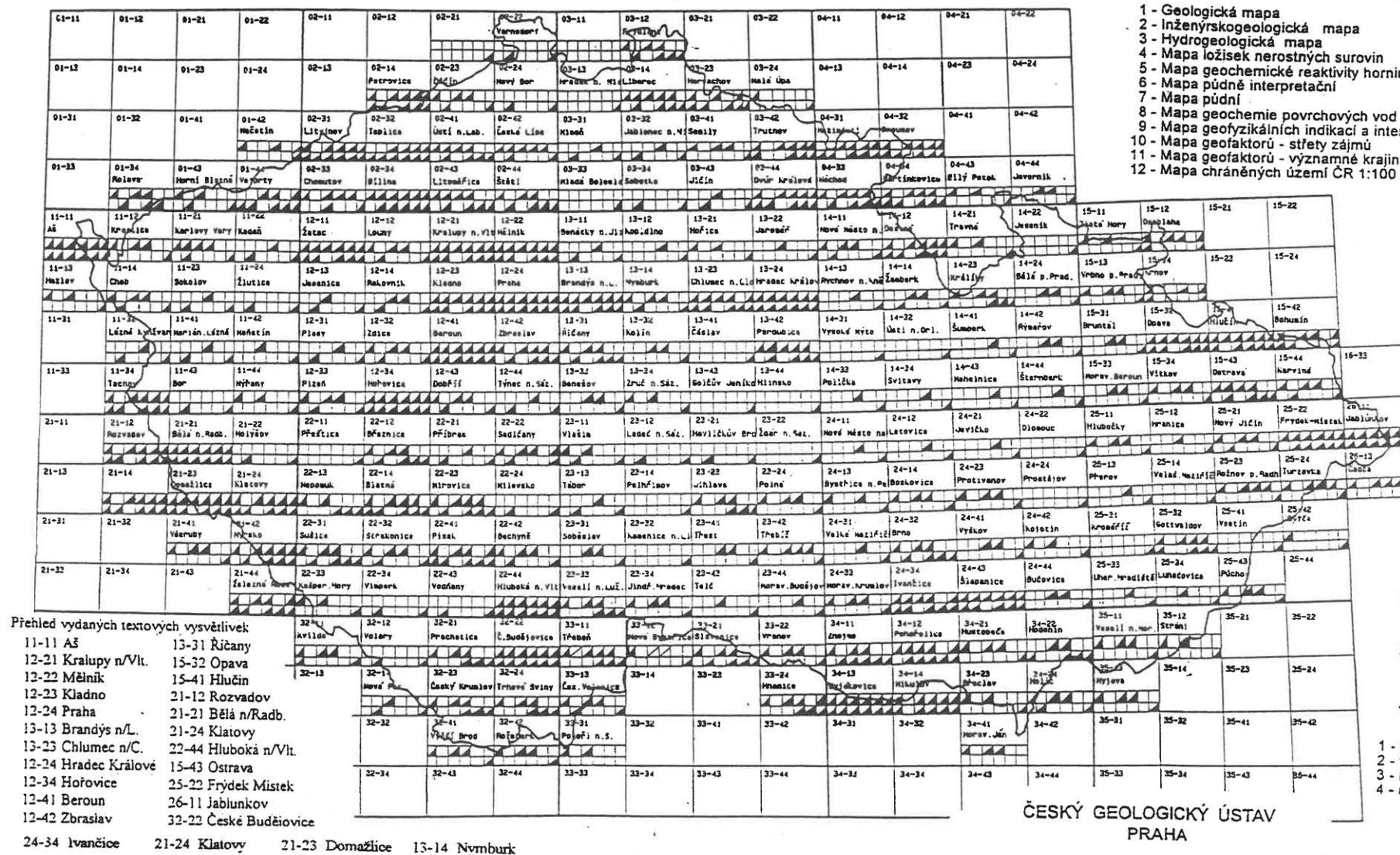
SOUBOR GEOLOGICKÝCH A ÚČELOVÝCH MAP PŘÍRODNÍCH ZDROJŮ

MĚŘÍTKO 1 : 50 000

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12

PŘEHLED VYDANÝCH MAP - červen 1995

- 1 - Geologická mapa
- 2 - Inženýrsko-geologická mapa
- 3 - Hydrogeologická mapa
- 4 - Mapa ložisek nerostných surovin
- 5 - Mapa geochemické reaktivity hornin
- 6 - Mapa půdní interpretace
- 7 - Mapa půdní
- 8 - Mapa geochemie povrchových vod
- 9 - Mapa geofyzikálních indikací a interpretací
- 10 - Mapa geofaktorů - střety zájmů
- 11 - Mapa geofaktorů - významné krajinné jevy
- 12 - Mapa chráněných území ČR 1:100 000

ČESKÝ GEOLOGICKÝ ÚSTAV
PRAHA

Zpráva o Hnědé uhlí II/95

- 1 - vytištěno
- 2 - tisk
- 3 - rozebráno
- 4 - reedice